

Forskellige typer af magtanvendelse på voksenområdet

Hjemmelsgrundlag i 2024 til visse former for magtanvendelse i den offentlige omsorgsudøvelse i forskelligt og i begrænset omfang.

Voksenområdet: Servicelovens kapitel 24

Akutte magtanvendelser

Afværgehjælp (§124c) i situationer, hvor personalet træffer afgørelse om kortvarigt at fastholde eller føre en person væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge, at vedkommende forårsager væsentlig ødelæggelse af indbo eller andre værdier.

Fastholdelse (§ 124 d) personalet kan fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til boligen eller til et opholdsrum, når personen udviser en adfærd, der er til fare for den pågældende eller andre.

Ikke tilladte magtanvendelser

Magtanvendelser på voksenområdet vurderes i henhold til servicelovens kapitel 24. En magtanvendelse er ikke tilladt, fx:

- Når der ikke er fare for væsentlig personskade
- Når der handles på formodning eller borgerens selvbestemmelse tilsidesættes
- Når der anvendes unødvendig magt

Godkendte magtanvendelser efter ansøgningsprocedure og myndighedsafgørelse

Særlige døråbnere (§ 125) ved yderdøre, døre mellem afdelinger og udendørs låger, hvis borger er i fare for at udsætte sig selv eller andre for væsentlig personskade ved at kunne forlade stedet uset.

Fastholdelse i hygiejnesituationer (§ 136a) hvis der er nærliggende risiko, for at personen udsætter sig selv eller andre for at lide alvorlig personskade, eller hvis det må anses for en absolut nødvendighed for at udøve omsorgspligten.

Anvendelse af stofseler (§128) for eksempel at fastspænde en person med stofseler for at hindre fald, når forholdene gør det absolut påkrævet grundet stor fare for alvorlig personskade udvidedes i juli 2024 til også at omfatte korrektion af uhensigtsmæssig siddestilling, ved pludselige og ukontrollerbare bevægelser eller for at kunne udføre en handling/aktivitet.

Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi (§ 128 b) for eksempel pejlesystem, der kan anvendes til at lokalisere bortkommen person, eller døralarm, der orienterer personalet om, at en given person forlader boligen og trædemåtter m.v.

Aflåsning af vinduer eller yderdøre (§128 c) f.eks. borger, der er i fare for at forlade bolig fra 1. sals højde

Låsning og sikring af døre til fælles opholdsrum (§128d) - det drejer sig om den nærmeste dør til fælles opholdsrum, hvorved borgerens adgang forsinkes. Kan anvendes hvis en borger har gentagende chikanerende, særlig konfliktfyldt og grænseoverskridende adfærd overfor de øvrige beboere.

Låsning og sikring af døre til servicearealer og fælleskøkkener (§ 128e) Hvis en borger gentagne gange har udsat sig selv eller andre for fare, forårsaget væsentlig ødelæggelse af pågældende serviceareal

eller fælleskøkken, kan der træffes afgørelse om særlige døråbnere eller aflåsning til de nævnte områder.

Låsning og sikring af låger m.v. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal (§ 128f) aflåsning af låger til et udeareal fra et bo- eller dagtilbud. Der skal altid være en uaflåst låge, som kan benyttes

Optagelse i særlige botilbud uden samtykke (§129) for eksempel, hvis det er absolut påkrævet for, at personen kan få den nødvendige hjælp, og hjælpen ikke kan gennemføres i personens hidtidige bolig. Flytning af borger uden samtykke omfatter nu også, hvor det er uforsvarligt overfor øvrige beboere og personales sikkerhed.